Agendapunt
voor de vergadering van het algemeen bestuur Omgevingsdienst Drenthe
7 april 2025

Datum: 21 maart 2025
Opsteller: M. van den Berg

M. Heidekamp-Prins, directeur Omgevingsdienst Drenthe

Openbaar: Ja

Advies eigenarenoverleg:
Het eigenarenoverleg adviseert om de huisvestingskosten van een goede onderbouwing te voorzien, inclusief het omslagpunt waarbij de incidenteel hogere kosten in de eerste jaren omslaan naar een besparing ten opzichte van de huidige huisvestingsbegroting. Maak daarnaast duidelijk dat de afrekening plaatsvindt op basis van gerealiseerde afname, en dat de bestemmingsreserve niet apart bekostigd wordt. Voorstaande dient voldoende duidelijk in de jaarstukken en de aanbiedingsbrief te worden verwoord. De stukken zijn aangepast op basis van de bespreking. Ambtelijk wordt een onderverdeling van het aandeel in de bestemmingsreserve per deelnemer opgesteld/gedeeld.

Een afvaardiging van het eigenarenoverleg wordt uitgenodigd om in detail de huisvestingsbegroting door te nemen en toe te lichten.

Onderwerp	Jaarstukken 2024 (jaarrapportage en jaarrekening)

Gevraagd besluit:
1. De Jaarstukken 2024, met inachtneming van 2 correcties uit de accountantscontrole, voorlopig vast te stellen.
2. Het jaarrekeningresultaat voorlopig vast te stellen op € 1.177K.
3. Een keuze te maken over de bestemming van het rekeningresultaat:
    a. Het totale positieve rekeningresultaat toe te voegen aan vier bestemmingsreserves: Project huisvesting (inclusief ICT) - € 1.003K en in totaal € 174K voor het Zaaksysteem, Project MBA's (overheveling budget lopend project) en BI-strategie
    b. Van het positieve rekeningresultaat € 300K uit te keren aan de deelnemers en het resterende rekeningresultaat ad € 877K toe te voegen aan vier bestemmingsreserves: Project huisvesting (inclusief ICT) - € 703K en in totaal € 174K voor het Zaaksysteem, Project MBA's (overheveling budget lopend project) en BI-strategie
4. De voorlopig vastgestelde jaarstukken 2024 toe te zenden aan de colleges van de deelnemers via bijgevoegde aanbiedingsbrief.

Inleiding	Bijgevoegd zijn de jaarstukken 2024 van de OD Drenthe, bestaande uit de jaarrapportage en de jaarrekening. Naast de verantwoording op collectief niveau in de jaarrapportage vindt verslaglegging op deelnemersniveau plaats in afzonderlijke brieven. De jaarrapportage geeft een zo volledig mogelijk beeld over onze activiteiten in 2024 behorend bij de gepresenteerde cijfers. De auditcommissie heeft de jaarstukken besproken in haar vergadering van 27 maart en geeft een mondeling advies af tijdens de vergadering. In dit agendapunt wordt u voorgesteld om de jaarstukken 2024 voorlopig vast te stellen. En een keuze te maken om het positieve rekeningresultaat volledig of gedeeltelijk toe te voegen aan bestemmingsreserves. In het laatste geval wordt € 300K uitgekeerd aan de deelnemers, de hieraan verbonden risico's zijn opgenomen in dit agendapunt.

Motivatie

1.1 Een mooi resultaat, 97 % van het jaarprogramma gerealiseerd
Het Jaarprogramma 2024 is voor 97% gerealiseerd met totaal 209.840 uur. Dit past binnen de bandbreedte realisatie zoals was geprognotiseerd. Mede doordat een deel van de vacatures later in het jaar zijn ingevuld valt de productie wat lager uit, dit leidt ook tot een lagere bijdrage. In de Jaarrekening leest u dat het begrotingsjaar 2024 is afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 1.177K. De algemene reserve heeft eind 2024 een saldo van € 637K.
De behaalde resultaten op milieugebied en een terugblik op de organisatorische zaken staan beschreven in het jaarverslag en worden ook bondig opgenomen in de aanbiedingsbrief.

1.2 Procedure voorlopige vaststelling jaarrekening en aanbieding deelnemers/ BZK
Op grond van art. 26 van de Gemeenschappelijke Regeling dient het dagelijks bestuur de jaarrekening over 2024 voor 30 april voorlopig vast te stellen en deze aan te bieden aan het algemeen bestuur. Ook Provinciale Staten en de raden van de deelnemers ontvangen ter kennisname de voorlopig vastgestelde jaarrekening. Daartoe is zoals gebruikelijk een aanbiedingsbrief voor de colleges toegevoegd met het verzoek deze stukken door te zenden aan hun raden en staten. De jaarrekening dient binnen twee weken na vaststelling in het algemeen bestuur, maar in ieder geval voor 15 juli aangeboden te worden aan het ministerie BZK.

1.3 Afrekening vindt plaats op basis van geleverde inzet
Volgens de verrekensystematiek vindt verrekening plaats bij het vaststellen van de jaarrekening. In de jaarrekening is een overzicht opgenomen waarin per deelnemer het verschil tussen geprogrammeerde uren en gerealiseerde uren is weergegeven. De berekende bijdragen per deelnemer betreffen de afrekening van de realisatie van het jaarprogramma en de extra opdrachten / gerealiseerd meerwerk. Op basis van de realisatie 2024 leidt deze afrekening tot een restitutie voor 9 deelnemers en een bijbetaling voor 4 deelnemers.

Deelnemer	Totaal jaarprogramma 2024	Realisatie 2024	Afrekening jaarprogramma 2024
Gemeente Aa en Hunze	€ 1.086.185	€ 1.227.935	€ 141.750
Gemeente Assen	€ 1.681.877	€ 1.454.325	€ -227.553
Gemeente Borger-Odoorn	€ 1.285.666	€ 1.033.372	€ -252.294
Gemeente Coevorden	€ 2.047.441	€ 2.238.879	€ 191.438
Gemeente Emmen	€ 4.619.946	€ 4.651.593	€ 31.647
Gemeente Hoogeveen	€ 1.854.291	€ 1.836.713	€ -17.577
Gemeente Meppel	€ 1.536.070	€ 1.436.061	€ -100.008
Gemeente Midden-Drenthe	€ 1.904.502	€ 1.760.393	€ -144.109
Gemeente Noordenveld	€ 1.063.824	€ 887.753	€ -176.071
Gemeente Tynaarlo	€ 1.187.330	€ 951.199	€ -236.131
Gemeente Westerveld	€ 1.207.024	€ 950.573	€ -256.451
Gemeente De Wolden	€ 1.434.995	€ 1.369.479	€ -65.516
Provincie Drenthe	€ 4.209.063	€ 4.579.921	€ 370.858
Totaal	**€ 25.118.213**	**€ 24.378.194**	**€ -740.018**

Tabel 1 Specificatie afrekening jaarprogramma 2024 per deelnemer

1.4 Correctie in jaarstukken na controle jaarstukken accountant
De accountantscontrole heeft geleid tot twee correcties in de jaarstukken. Deze correcties betreffen:

1. Het vormen van een voorziening voor de bovenwettelijke verlofuren in plaats van het presenteren ervan onder de kortlopende schulden. Dit betreft een reclassificatie van € 461.000 van de post 'Overlopende passiva' naar 'Voorziening voor verlofsaldi' op de balans. Dit heeft geen impact op het resultaat, maar wel op het Financiële kengetal "Netto schuldquote" (deze verbeterd).

2. Een restbedrag van het lopend project MBA's (omzetting bedrijvenbestand vanwege Omgevingswet) was overgeheveld naar 2025 om de resterende kosten uit te voldoen. De correctie betreft dat dit bedrag formeel bij het rekeningresultaat hoort. Vervolgens dient het AB te besluiten over de wens om hier een bestemmingsreserve voor te vormen. Deze cijfermatige correctie leidt tot een verhoging van het resultaat.

1.5 Goedkeurende controleverklaring over getrouwheid jaarrekening
Het concept accountantsverslag is als bijlage opgenomen. De accountant verstrekt een goedkeurende controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening, rekening houdend met argument 1.4. Ook kan de accountant zich vinden in de in de jaarstukken opgenomen rechtmatigheids-verantwoording. Het goedkeurend oordeel heeft ook betrekking op de in de jaarstukken opgenomen rechtmatigheidsverantwoording.

Sinds vorige jaar dient het bestuur zelf in de jaarrekening verantwoording af te leggen over de rechtmatige totstandkoming van de baten, de lasten en de balansmutaties. Dat betreft het voorwaardencriterium, de begrotingsrechtmatigheid en het M&O-criterium.

2.1 Het positief rekeningresultaat wordt veroorzaakt door een aantal factoren
Het positieve rekeningresultaat wordt veroorzaakt door aantal grotere (en meerdere kleinere) afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting:

Samenvatting analyse verschillen begroting - realisatie 2024	x € 1.000	
Deelnemersbijdrage valt lager uit (minder uren: 6.256 x € 118,29)	€ -740	N
Hogere projectbaten	€ 103	V
Hogere SPUK baten	€ 118	V
Hogere rente opbrengsten	€ 105	V
Hogere overige baten (licenties en beheerkosten LOS)	€ 104	V
Lagere personeelslasten	€ 870	V
Incidentele lasten vallen lager uit	€ 236	V
Het potje onvoorzien is niet gebruikt	€ 125	V
Lagere bedrijfsvoeringskosten	€ 474	V
Hogere kosten projecten	€ -103	N
Hogere kosten SPUK	€ -118	N
Diverse kleinere verschillen	€ 3	V
Totaal	**€ 1.177**	**V**

Doordat vacatures pas later in het jaar zijn ingevuld dan vooraf begroot vallen de personeelslasten flink lager uit. Dit verklaart ook direct de lagere deelnemersbijdrage dan begroot omdat de begroting voor een groot deel uit personeelskosten bestaat. Iedere deelnemer betaalt voor de uren die zij zelf afnemen. De vraag vanuit de deelnemers was in 2024 groter dan onze capaciteit, uitvoeringskeuzes en prioritering van werkzaamheden vond daarom plaats.

De lagere bedrijfsvoeringskosten worden vooral veroorzaakt door lagere licentiekosten en afgeschreven apparatuur waarvan vervanging is verschoven naar 2025.

3.1 Besluitvorming over positief rekeningresultaat – 2 varianten
Omdat sprake is van een positief rekeningresultaat dient een besluit genomen te worden over de bestemming hiervan. Uw besluit wordt verwerkt in de stukken.

Variant A
De jaarstukken zijn opgesteld op basis van de uitdrukkelijke wens om de begrotingen de komende jaren niet te laten stijgen. Via het vormen van bestemmingsreserves worden de hogere huisvestingskosten gedurende de eerste jaren opgevangen en wordt daarnaast een reservering gedaan voor de aanbesteding van het zaaksysteem, het project MBA's en de BI-strategie. Op deze wijze kunnen te verwachten incidentele lasten worden gedekt zonder

tussentijdse ophoging van de begroting. In deze variant blijft de algemene reserve met een saldo van € 637.000 onder het niveau conform de Drentse GR-afspraken van 2,5% (€ 710.000 toegestaan).

Variant B
Als alternatief scenario wordt u de keuze voorgelegd om een deel van het positieve rekeningresultaat uit te keren aan de deelnemers. In dit voorstel is uitgegaan van € 300K, waarbij het resterende rekeningresultaat in vier bestemmingsreserves wordt gestort. In dit scenario is het nodig dat vanaf 2027 de algemene reserve wordt gebruikt ter dekking van de hogere huisvestingskosten gedurende de eerste jaren. Wanneer de algemene reserve niet wordt aangevuld dan wordt in 2029 niet meer voldaan aan de landelijke robuustheidscriteria (vereiste weerstandsratio van 0,8). De algemene reserve is bedoeld om substantiële tegenvallers in een begrotingsjaar op te vangen. De landelijke robuustheidscriteria geven een absolute ondergrens aan voor de algemene reserve om als dienst nog robuust te zijn. Door indexatie stijgt deze minimale omvang jaarlijks.

Wanneer vanaf 2027 de algemene reserve gebruikt moet worden om de structurele lasten die nu in beeld zijn te dekken is het risico dat er onvoldoende ruimte overblijft om tegenvallers te dekken (behalve de post onvoorzien). Voor de begrotingsjaren 2030 t/m/ 2032 ontstaat een tekort van € 229.000 waarvoor nog dekking gezocht moet worden in toekomstige begrotingen.

In onderstaande tabel is de terugbetaling per deelnemer voor dit scenario opgenomen.

Deelnemer	Realisatie 2024	%	Terugbetaling uit rekening resultaat 2024
Gemeente Aa en Hunze	€ 1.227.935	5,0%	€ -15.111
Gemeente Assen	€ 1.454.325	6,0%	€ -17.897
Gemeente Borger-Odoorn	€ 1.033.372	4,2%	€ -12.717
Gemeente Coevorden	€ 2.238.879	9,2%	€ -27.552
Gemeente Emmen	€ 4.651.593	19,1%	€ -57.243
Gemeente Hoogeveen	€ 1.836.713	7,5%	€ -22.603
Gemeente Meppel	€ 1.436.061	5,9%	€ -17.672
Gemeente Midden-Drenthe	€ 1.760.393	7,2%	€ -21.664
Gemeente Noordenveld	€ 887.753	3,6%	€ -10.925
Gemeente Tynaarlo	€ 951.199	3,9%	€ -11.706
Gemeente Westerveld	€ 950.573	3,9%	€ -11.698
Gemeente De Wolden	€ 1.369.479	5,6%	€ -16.853
Provincie Drenthe	€ 4.579.921	18,8%	€ -56.361
Totaal	**€ 24.378.194**	**100,0%**	**€ -300.000**

Tabel 2 Specificatie terugbetaling uit rekeningresultaat 2024 per deelnemer

Wanneer gekozen wordt voor het alternatieve scenario dan ziet de totale terugbetaling er als volgt uit.

Deelnemer	Afrekening jaarprogramma 2024	Terugbetaling uit rekening resultaat 2024	Totale terugbetaling 2024
Gemeente Aa en Hunze	€ 141.750	€ -15.111	€ 126.639
Gemeente Assen	€ -227.553	€ -17.897	€ -245.450
Gemeente Borger-Odoorn	€ -252.294	€ -12.717	€ -265.011
Gemeente Coevorden	€ 191.438	€ -27.552	€ 163.887
Gemeente Emmen	€ 31.647	€ -57.243	€ -25.596
Gemeente Hoogeveen	€ -17.577	€ -22.603	€ -40.180
Gemeente Meppel	€ -100.008	€ -17.672	€ -117.680
Gemeente Midden-Drenthe	€ -144.109	€ -21.664	€ -165.773
Gemeente Noordenveld	€ -176.071	€ -10.925	€ -186.996
Gemeente Tynaarlo	€ -236.131	€ -11.706	€ -247.837
Gemeente Westerveld	€ -256.451	€ -11.698	€ -268.149
Gemeente De Wolden	€ -65.516	€ -16.853	€ -82.369
Provincie Drenthe	€ 370.858	€ -56.361	€ 314.497
Totaal	**€ -740.018**	**€ -300.000**	**€ -1.040.018**

Tabel 3 Specificatie totale terugbetaling 2024 per deelnemer

3.2 Vormen bestemmingsreserve voorkomt vraag extra middelen
Gezien de uitdrukkelijke wens om de begrotingen (behoudens indexering) de komende jaren niet te verhogen wordt voorgesteld om het rekeningresultaat te storten in een bestemmingsreserve. Op deze kunnen incidentele lasten worden gedekt.

De door de deelnemers daadwerkelijk afgenomen uren zijn in de jaarrekening berekend op basis van het tarief uit de begrotingswijziging 2024, namelijk € 118,29. De afrekening over 2024 vindt plaats op basis van de afgesproken verrekensystematiek, waarbij wordt betaald voor de daadwerkelijke inzet. Daarmee betaalt iedereen alleen voor de uren die deze afneemt. Deelnemers met een lagere vraag krijgen daardoor geld terug en een hogere bijdrage volgt voor degene die meer inzet hebben gevraagd. Deze verrekening is opgenomen in bijlage D van de jaarrapportage.

Wij adviseren om het positieve resultaat in 4 verschillende bestemmings-reserves te storten, namelijk:

- Project Huisvesting (inclusief ICT): zie voor de onderbouwing argument 3.3.
- BI-strategie € 18K: afronding van het project vindt plaats in 2025, waarbij ook de laatste afrekening van de aangegane verplichting zal plaatsvinden.
- Zaaksysteem € 92K: om het zaaksysteem opnieuw aan te besteden in de komende jaren is al vastgelegd om vanaf 2026-2028 jaarlijks een bedrag van € 150K te storten in een bestemmingsreserve. Aangezien we dan nog ca. € 250K te kortkomen is het de wens om een positief rekeningresultaat aan te wenden om de bestemmingsreserve afdoende te vullen. Gezien de onderschrijding van € 92K op de post Incidentele kosten aanbesteding zaaksysteem, zouden we dit bedrag alvast willen doteren aan de reserve.
- Project MBA's (verbetering locatiebestand) € 65K: afronding van het project vindt plaats in 2025, waarbij uitvoering wordt gegeven aan de vervolgacties die nodig zijn nadat de 0-meting door GlobeScope is uitgevoerd conform het opgestelde -en door directie goedgekeurd - projectplan. Het is de wens om de onderschrijding van € 65K op de post Incidentele kosten project MBA's te doteren aan een bestemmingsreserve.

	3.3 Keuze hoogte bestemmingsreserve project huisvesting (incl ICT) Om tegemoet te komen aan de wens van het bestuur om vanaf 2025 geen extra kosten voor huisvesting in de begroting op te nemen. De jaarstukken zijn opgesteld vanuit deze gedachte (variant A), waarin het resterende resultaat van € 1.003K in een bestemmingsreserve wordt gestort. Hiermee worden eventuele tekorten die optreden in de eerste jaren na ingebruikname van de nieuwe huisvesting aangezuiverd vanuit het eigen vermogen en komen deze niet ten laste van de deelnemers. Aangezien momenteel de onderhandelingen met diverse leveranciers gaande zijn is het definitieve investeringsbedrag nog niet zeker. Het omslagpunt dat de nieuwe huisvestingslasten lager zijn dan de oorspronkelijke lasten kan nog niet exact bepaald worden. Deze hogere lasten in de eerste periode worden terugverdiend gedurende de tweede periode van de gehele looptijd van 20 jaar. Hierdoor blijft de gehele huisvestingsbegroting binnen de kaders die met het bestuur zijn afgesproken (huidige huisvestinglasten kaderstellend). Dit betekent dat het nacalculatie uurtarief gelijk blijft aan de voorcalculatie en na de eindafrekening dan ook het positieve resultaat van € 1.177K resteert. Het toevoegen van het positieve resultaat van € 1.177K aan de bestemmingsreserve heeft geen invloed op het weerstandsvermogen. In de keuze voor variant B wordt € 300K uitgekeerd aan de deelnemers en voor het project huisvesting een bestemmingsreserve van € 703K gevormd. *4.1 De jaarstukken worden ter kennisname aangeboden aan de deelnemers* Via bijgevoegde conceptbrief worden de voorlopig vastgestelde jaarstukken 2024 aangeboden aan de deelnemers met het verzoek om deze informatie door te geleiden naar raden/staten.
Bijlagen	- Jaarstukken OD Drenthe 2024 - Aanbiedingsbrief colleges
Communicatie persbericht	-